

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการจัดการภัยทุจจริตทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

9 มีนาคม 2566

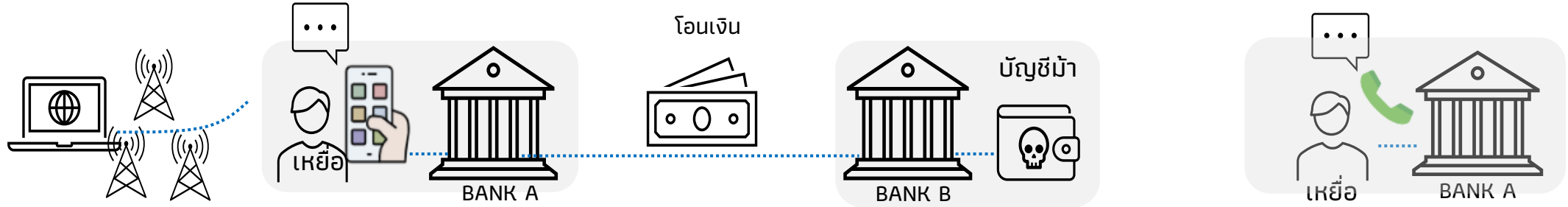

ภัยทุจริตทางการเงินรุนแรงขึ้นต่อเนื่อง และเปลี่ยนแปลงรูปแบบตลอดเวลา

- **รูปแบบการหลอกลวงเปลี่ยนแปลงต่อเนื่อง** [ปัจจุบัน: SMS หลอกลวง / แก๊ง call center / แอปพลิเคชันเงินกู้เถื่อน / แอปพลิเคชันดูดเงิน → อนาคต: AI / อื่น ๆ]
- **ที่ผ่านมา สปท. ไม่ได้นิ่งนอนใจ** : ตัวอย่างเช่น ปรับระบบการตรวจจับ Bin attack [ต.ค. 64] / Block SMS ที่แอบอ้างชื่อเป็นสถาบันการเงิน [พ.ย. 64]
- **อย่างไรก็ดี การจัดการและแก้ปัญหาภัยการเงินในปัจจุบันยังมีจุดที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติม**

เส้นทาง
การถูก
หลอกลวง
ของ
ประชาชน

Gap

มีจอาชีพเข้าถึงประชาชน ผ่านหลายช่องทาง หลายรูปแบบ

เมื่อพบบัญชีผิดปกติ สถาบันการเงินไม่สามารถอายัด ได้ทันที และยังมี การซื้อ-ขายบัญชีม้าอยู่มาก

การแก้ไขปัญหาให้ผู้เสียหายยังล่าช้า [แจ้งความ / แจ้งสถาบันการเงินเพื่ออายัดบัญชี]

มาตรการ
รปท.

ชุดมาตรการจัดการภัยทุจริตทางการเงินครอบคลุมด้านการป้องกัน ตรวจสอบ ตอบสนองและรับมือ ซึ่งกำหนดแนวปฏิบัติขั้นต่ำให้ทุกสถาบันการเงินปฏิบัติตามเป็นมาตรฐานเดียวกัน บนหลักการรักษาสมดุล “บริหารความเสี่ยง vs ส่งเสริมบริการทางการเงินดิจิทัล”

1

ป้องกันความเสี่ยง และปิดช่องโหว่ภัยทางการเงินรูปแบบใหม่ ๆ ได้อย่างเท่าทัน เพื่อปิด gap ที่มีจาชชีพเข้าถึงประชาชนผ่านหลายช่องทาง หลายรูปแบบ

- ให้ธนาคารจัดส่งลิงก์ทุกประเภทผ่าน SMS อีเมล และจัดส่งลิงก์ขอข้อมูลสำคัญ เช่น ชื่อผู้ใช้งาน รหัสผ่าน และเลขบัตรประชาชนคน ผ่านโซเชียลมีเดีย
- ปิดกั้น SMS และเบอร์ call center ที่แอบอ้างเป็นธนาคาร / ปิด website หลอกลวง ร่วมกับ กสทช. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ TB-CERT
- จำกัด 1 บัญชีผู้ใช้งาน mobile banking (username) ของแต่ละธนาคาร ให้ใช้ได้ 1 อุปกรณ์เท่านั้น
- ธนาคารต้องแจ้งเตือนบน mobile banking ก่อนทำธุรกรรมทุกครั้ง และต้องให้ผู้ใช้งานประเมินการตระหนักรู้ต่อภัยทุจริต (awareness test) เป็นระยะ ๆ
- ธนาคารต้องปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยบน Mobile Banking ให้ทันสมัย เท่าทันภัยการเงินรูปแบบใหม่อยู่เสมอ และให้แล้วเสร็จตามที่ ธปท. กำหนด
- ธนาคารต้องให้ยืนยันตัวตนขั้นต่ำด้วย biometrics เมื่อเปิดบัญชีแบบ non-face-to-face / เปลี่ยนวงเงิน / โอนเงินจำนวนมาก
- กำหนดเพดานวงเงินถอน/ โอนสูงสุดต่อวันให้เหมาะสมตามระดับความเสี่ยงของกลุ่มผู้ใช้บริการแต่ละประเภท (ลูกค้าสามารถขอปรับได้ตามความจำเป็น และต้องยืนยันตัวตนอย่างเข้มงวด)

เริ่ม ก.พ. 66
เสร็จทุกแห่ง มี.ย. 66

เสร็จแล้วทุกแห่ง

เสร็จทุกแห่ง มี.ค. 66

เริ่ม มี.ค. 66
เสร็จทุกแห่ง มี.ย. 66

เริ่ม ก.พ. 66
เสร็จทุกแห่ง มี.ค. 66

(กรณีเปิดบัญชี) เสร็จแล้ว
(กรณีอื่น ๆ) เริ่ม มี.ค. 66
เสร็จทุกแห่ง มี.ย. 66

เริ่ม ก.พ. 66
เสร็จทุกแห่ง มี.ย. 66

2

ตรวจจับ/ติดตามบัญชี และธุรกรรมต้องสงสัย

เพื่อปิด gap กรณีพบบัญชีผิดปกติแล้วสถาบันการเงินไม่สามารถอายัดได้ทันที และยังมีการซื้อ-ขายบัญชีม้าอยู่มาก

- กำหนดเงื่อนไขการตรวจจับ/ติดตามธุรกรรมเข้าข่ายผิดปกติ หรือกระทำความผิด และรายงานไป ปปง.

เสร็จแล้วทุกแห่ง

- ธนาคารต้องมีระบบตรวจจับ/ติดตามธุรกรรมเข้าข่ายผิดปกติ แบบ near real-time เพื่อระงับธุรกรรมได้ทันทีที่ตรวจพบ

เริ่ม มี.ค. 66
เสร็จทุกแห่ง ธ.ค. 66

- จัดให้มีช่องทางแจ้งความออนไลน์ ร่วมกับ สตช. สมาคมธนาคารไทย และสมาคมสถาบันการเงินของรัฐ

เสร็จแล้วทุกแห่ง

3

ตอบสนองและรับมือได้ทันท่วงทีเมื่อเกิดเหตุ

เพื่อปิด gap การแก้ไขปัญหาให้ผู้เสียหายที่ยังล่าช้า (แจ้งความ / แจ้งสถาบันการเงินเพื่ออายัดบัญชี)

• ธนาคารต้องมีช่องทางติดต่อเร่งด่วน (hotline) ตลอด 24 ชั่วโมง แยกจากช่องทางให้บริการปกติ เพื่อให้แจ้งเหตุได้โดยเร็ว

เริ่ม ก.พ. 66
เสร็จทุกแห่ง มี.ค. 66

• ธนาคารต้องสนับสนุนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อติดตามหาสาเหตุและผู้กระทำผิด และกำหนดผู้รับผิดชอบในการดูแลและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

เสร็จแล้วทุกแห่ง

• ธนาคารต้องดูแลรับผิดชอบผู้ใช้บริการ หากพบว่าความเสียหายเกิดจากข้อบกพร่องของธนาคาร

เริ่มดำเนินการแล้ว
ทุกแห่ง

• ธปท. มีศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน Call Center 1213 เป็นช่องทางรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน

เสร็จแล้วทุกแห่ง

มาตรการ รปท. เพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถปิด Gap ได้ทั้งหมด ต้องบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเห็นผลโดยเร็ว

Gap ที่ยังเหลืออยู่

พ.ร.ก. มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จะช่วยปิด gap เหล่านี้

1. การแลกเปลี่ยนข้อมูล

ขาดกลไกและอำนาจกฎหมายที่ชัดเจนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อใช้ในการสืบสวน/อายัดบัญชี

- สถาบันการเงิน ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้

2. การอายัดบัญชีธนาคาร

การระงับหรืออายัดบัญชีธนาคารทำได้ช้าและมีกระบวนการยุ่งยาก

- สถาบันการเงินสามารถระงับการทำธุรกรรมได้ทันที
- สามารถแจ้งข้อมูล/หลักฐานผ่านช่องทางออนไลน์ หรือสถานีตำรวจทุกแห่ง

3. บัญชีม้า และซิมม้า

การรับเปิด / ซื้อ-ขาย บัญชีม้าหรือเบอร์โทรศัพท์เพื่อใช้ในการทุจริต ยังไม่มีความผิดหรือโทษทางกฎหมายที่ชัดเจน

- กำหนดให้ซื้อหรือขายบัญชีม้า และซิมม้า เป็นความผิดและมีโทษทางกฎหมาย*

*สถาบันการเงิน และผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ มีบทบาทสำคัญในการควบคุมดูแลการเปิดบัญชี และการลงทะเบียนซิม